

Llei de contracte d'assegurança

Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança (BOE núm. 250, de 17 d'octubre, i suplement retrospectiu en català núm. 2, relatiu a l'any 1980)

Llei traduïda i anotada pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. Està actualitzada fins a la darrera modificació normativa, feta per la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (BOE núm. 184, de 2 d'agost, i suplement en català de la mateixa data). Aquesta edició recull literalment el text en català publicat en els suplementos en llengua catalana del BOE.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

TÍTOL I

SECCIÓ PRIMERA

Preliminar

Article 1

El contracte d'assegurança és aquell pel qual l'assegurador s'obliga, mitjançant el cobrament d'una prima i per al cas que es produeixi l'esdeveniment el risc del qual és objecte de cobertura, a indemnitzar, dins els límits pactats, el dany produït a l'assegurat o a satisfer un capital, una renda o altres prestacions convingudes.

Article 2

Les diferents modalitats del contracte d'assegurança, si no hi ha una llei que els sigui aplicable, es regeixen per aquesta llei, els preceptes de la qual tenen caràcter imperatiu, llevat que s'hi disposi una altra cosa. No obstant això, s'entenen vàlides les clàusules contractuals que siguin més beneficioses per a l'assegurat.

Article 3

Les condicions generals, que en cap cas no poden tenir caràcter lesiu per als assegurats, les ha d'incloure l'assegurador en la proposició d'assegurança si n'hi ha i necessàriament en la pòlissa de contracte o en un document complementari, que l'assegurat ha de subscriure i al qual se n'ha de lliurar una còpia. Les condicions generals i particulars s'han de redactar de forma clara i precisa. S'hi han de destacar de manera especial les clàusules limitadores dels drets dels assegurats, que han de ser específicament acceptades per escrit.

Les condicions generals del contracte estan sotmeses a la vigilància de l'Administració pública en els termes previstos per la llei.

Declarada pel Tribunal Suprem la nul·litat d'alguna de les clàusules de les condicions generals d'un contracte, l'Administració pública competent ha d'obligar els asseguradors a modificar les clàusules idèntiques que figuren en les seves pòlisses.

Article 4

El contracte d'assegurança és nul, excepte en els casos que preveu la llei, si en el moment de la seva conclusió no existia el risc o havia ocorregut el sinistre.

SECCIÓ SEGONA

Conclusió, documentació del contracte i deure de declaració del risc

Article 5

El contracte d'assegurança i les seves modificacions o addicions s'han de formalitzar per escrit. L'assegurador està obligat a lliurar al prenedor de l'assegurança la pòlissa o, almenys, el document de cobertura provisional. En les modalitats d'assegurança en què per disposicions especials no s'exigeixi l'emissió de la pòlissa l'assegurador està obligat a lliurar el document que s'hi estableixi.

Article 6

La sol·licitud d'assegurança no vincula el sol·licitant. La proposició d'assegurança per part de l'assegurador vincula el proponent durant un termini de quinze dies.

Per acord de les parts, els efectes de l'assegurança es poden retrotreure al moment en què es va presentar la sol·licitud o es va formular la proposició.

Article 6 bis¹

Derogat

¹ Article derogat per la disposició derogatòria.a de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors (BOE núm. 166, de 12 de juliol, i suplement en català núm. 23, de 16 de juliol).

Article 7

El prenedor de l'assegurança pot contractar l'assegurança per compte propi o d'altri. En cas de dubte es presumeix que el prenedor ha contractat per compte propi. El tercer assegurat pot ser una persona determinada o determinable pel procediment que les parts acordin.

Si el prenedor de l'assegurança i l'assegurat són persones diferents, les obligacions i els deures que es deriven del contracte corresponen al prenedor de l'assegurança, llevat d'aquells que per la seva naturalesa hagi de complir l'assegurat. No obstant això, l'assegurador no pot rebutjar el compliment per part de l'assegurat de les obligacions i deures que corresponguin al prenedor de l'assegurança.

Els drets que es deriven del contracte corresponen a la persona assegurada o, si s'escau, al beneficiari, llevat dels drets especials del prenedor en les assegurances de vida.

Article 8

La pòlissa del contracte s'ha de redactar, a elecció del prenedor de l'assegurança, en qualsevol de les llengües espanyoles oficials al lloc on es formalitza. Si el prenedor ho sol·licita, s'ha de redactar en una altra llengua diferent, de conformitat amb la directiva 92/96, del Consell de la Unió Europea, de 10 de novembre de 1992. Ha de contenir, com a mínim, les indicacions següents:²

1. Nom i cognoms o denominació social de les parts contractants i el seu domicili, així com la designació de l'assegurat i beneficiari, si s'escau.
2. El concepte en el qual s'assegura.
3. Naturalesa del risc cobert.
4. Designació dels objectes assegurats i de la seva situació.
5. Suma assegurada o abast de la cobertura.
6. Import de la prima, recàrrecs i impostos.
7. Venciment de les primes, lloc i forma de pagament.

8. Durada del contracte, amb expressió del dia i l'hora en què comencen i acaben els seus efectes.

9. Si intervé un mediador en el contracte, el nom i tipus de mediador.³

En el cas de pòlissa flotant, s'hi ha d'especificar, a més, la forma en què s'ha de fer la declaració de l'abonament.

Si el contingut de la pòlissa difereix de la proposició d'assegurança o de les clàusules acordades, el prenedor de l'assegurança pot reclamar a l'entitat asseguradora en el termini d'un mes a comptar del lliurament de la pòlissa perquè solucioni la divergència existent. Transcorregut aquest termini sense efectuar la reclamació, cal atènyer-se al que disposa la pòlissa. El que estableix aquest paràgraf s'ha d'inserir en tota pòlissa del contracte d'assegurança.

² Paràgraf 1r redactat de conformitat amb l'article únic de la Llei 18/1997, de 13 de maig, de modificació de l'article 8 de la Llei de contracte d'assegurança per garantir la plena utilització de totes les llengües oficials en la redacció dels contractes (BOE núm. 115, de 14 de maig).

³ Punt 9 redactat de conformitat amb la disposició addicional 10a.1 de la Llei 26/2006, de 17 de juliol, de mediació d'assegurances i reassurances privades (BOE núm. 170, de 18 de juliol, i suplement en català núm. 16, de 21 de juliol).

Article 9

La pòlissa de l'assegurança pot ser nominativa a l'ordre o al portador. En qualsevol cas, la seva transferència efectuada, segons la classe del títol, ocasiona la del crèdit contra l'assegurador amb els mateixos efectes que produiria la cessió d'aquest.

Article 10

El prenedor de l'assegurança té el deure, abans de la conclusió del contracte, de declarar a l'assegurador, d'acord amb el qüestionari que aquest li sotmeti, totes les circumstàncies que ell conegui que puguin influir en la valoració del risc. Queda exonerat d'aquest deure si l'assegurador no li sotmet cap qüestionari o quan, encara que li'n sotmeti un, es tracti de circumstàncies que puguin influir en la valoració del risc i que no hi estiguin compreses.⁴

L'assegurador pot rescindir el contracte mitjançant una declaració dirigida al prenedor de l'assegurança en el termini d'un mes, a comptar del coneixement de la reserva o inexactitud del prenedor de l'assegurança. Corresponen a l'assegurador, llevat que hi concorri dol o culpa greu per part seva, les primes relatives al període en curs en el moment que faci aquesta declaració.

Si el sinistre sobrevé abans que l'assegurador faci la declaració a què es refereix el paràgraf anterior, la prestació d'aquest es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc. Si hi va haver dol o culpa greu del prenedor de l'assegurança l'assegurador queda alliberat del pagament de la prestació.

⁴ Paràgraf 1r, incís final (*Queda exonerat [...] estan compreses*), afegit per l'article 3.1 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 11

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a l'assegurador, durant el curs del contracte, tan aviat com puguin, totes les circumstàncies que agreugin el risc i siguin de

tal naturalesa que si aquest les hagués conegut en el moment de perfer el contracte no l'hauria subscrit o l'hauria conclòs en condicions més costoses.

Article 12

L'assegurador pot proposar una modificació del contracte, en un termini de dos mesos a comptar del dia en què li ha estat declarat l'agreujament. En aquest cas, el prenedor disposa de quinze dies a comptar de la recepció d'aquesta proposició per acceptar-la o rebutjar-la. En cas de rebuig, o de silenci per part del prenedor, l'assegurador pot rescindir el contracte, transcorregut el termini esmentat, amb l'avertiment previ al prenedor, i li ha de donar perquè contesti un nou termini de quinze dies, transcorreguts els quals i dins els vuit el següents li ha de comunicar al prenedor la rescissió definitiva.

L'assegurador pot igualment rescindir el contracte comunicant-ho per escrit a l'assegurador dins d'un mes, a partir del dia en què va tenir coneixement de l'agreujament del risc. En cas que el prenedor de l'assegurança o l'assegurat no hagi efectuat la seva declaració i sobrevingui un sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seva prestació si el prenedor o l'assegurat han actuat amb mala fe. Si passa altrament, la prestació de l'assegurador es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc.

Article 13

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat poden posar en coneixement de l'assegurador, durant el curs del contracte, totes les circumstàncies que disminueixin el risc i siguin de tal naturalesa que si aquest les hagués conegut en el moment de perfer el contracte, l'hauria conclòs en condicions més favorables.

En aquest cas, en finalitzar el període en curs cobert per la prima, s'ha de reduir l'import de la prima futura en la proporció corresponent, i en cas contrari el prenedor té dret a la resolució del contracte i a la devolució de la diferència entre la prima satisfeta i la que li hauria correspost pagar, des del moment de la posada en coneixement de la disminució del risc.

SECCIÓ TERCERA

Obligacions i deures de les parts

Article 14

El prenedor de l'assegurança està obligat al pagament de la prima en les condicions estipulades a la pòlissa. Si s'han pactat primes periòdiques, la primera de les primes és exigible una vegada signat el contracte. Si en la pòlissa no es determina cap lloc per al pagament de la prima, s'entén que aquest s'ha de fer al domicili del prenedor de l'assegurança.

Article 15

Si per culpa del prenedor la primera prima no ha estat pagada, o la prima única no ho ha estat al seu venciment, l'assegurador té dret a resoldre el contracte o a exigir el pagament de la prima deguda en via executiva amb base en la pòlissa. Llevat de pacte en contra, si la prima no ha estat pagada abans que es produeixi el sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seva obligació.

En cas de manca de pagament d'unes de les primes següents, la cobertura de l'assegurador queda suspesa un mes després del dia del seu venciment. Si l'assegurador no reclama el

pagament dins els sis mesos següents al venciment de la prima, s'entén que el contracte queda extingit. En qualsevol cas, l'assegurador, quan el contracte estigui en suspens, només pot exigir el pagament de la prima del període en curs.

Si el contracte no ha estat resolt o extingit de conformitat amb els paràgrafs anteriors, la cobertura torna a tenir efecte al cap de vint-i-quatre hores del dia en què el prenedor va pagar la seva prima.

Article 16

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat o el beneficiari han de comunicar a l'assegurador l'esdeveniment del sinistre dins el termini màxim de set dies d'haver-lo conegut, llevat que en la pòlissa s'hagi fixat un termini més ampli. En cas d'incompliment, l'assegurador pot reclamar els danys i perjudicis causats per la falta de reclamació.

Aquest efecte no es produeix si es prova que l'assegurador ha tingut coneixement del sinistre per un altre mitjà.

A més, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de donar a l'assegurador tota classe d'informacions sobre les circumstàncies i conseqüències del sinistre. En cas de violació d'aquest deure, la pèrdua del dret a la indemnització només es produeix en el supòsit que hi hagi concorregut dol o culpa greu.

Article 17

L'assegurat o el prenedor de l'assegurança han de fer ús dels mitjans al seu abast per minorar les conseqüències del sinistre. L'incompliment d'aquest deure dóna dret a l'assegurador a reduir la seva prestació en la proporció oportuna, tenint en compte la importància dels danys que se'n deriven i el grau de culpa de l'assegurat.

Si aquest incompliment es produeix amb la intenció manifesta de perjudicar o enganyar l'assegurador, aquest queda alliberat de qualsevol prestació derivada del sinistre.

Les despeses que s'originin pel compliment d'aquesta obligació, sempre que no siguin inoportunes o desproporcionades als béns salvats, són a càrrec de l'assegurador fins al límit fixat al contracte, fins i tot si aquestes despeses no han tingut resultats efectius o positius. Si no hi ha pacte s'han d'indemnitzar les despeses efectivament originades. Aquesta indemnització no pot excedir la suma assegurada.

L'assegurador que en virtut del contracte només hagi d'indemnitzar una part del dany causat pel sinistre, ha de reemborsar la part proporcional de les despeses de salvament, llevat que l'assegurat o el prenedor de l'assegurança hagin actuat seguint les instruccions de l'assegurador.

Article 18

L'assegurador està obligat a satisfer la indemnització en finalitzar les investigacions i els peritatges necessaris per establir l'existència del sinistre i, si s'escau, l'import dels danys que en resultin. En qualsevol cas, l'assegurador ha d'efectuar, dins els quaranta dies a partir de la recepció de la declaració del sinistre, el pagament de l'import mínim del que l'assegurador pugui deure, segons les circumstàncies que ell conegui.

Quan la naturalesa de l'assegurança ho permeti i l'assegurat ho consenti, l'assegurador pot substituir el pagament de la indemnització per la reparació o la reposició de l'objecte sinistrat.

Article 19

L'assegurador està obligat al pagament de la prestació, excepte en el supòsit que el sinistre hagi estat causat per mala fe de l'assegurat.

Article 20⁵

Si l'assegurador incorre en mora en el compliment de la prestació, la indemnització de danys i perjudicis, malgrat que es consideren vàlides les clàusules contractuals que són més beneficioses per a l'assegurat, s'ha d'ajustar a les regles següents:

1r. Afecta, amb caràcter general, la mora de l'assegurador respecte del prenedor de l'assegurança o assegurat i, amb caràcter particular, la mora respecte del tercer perjudicat en l'assegurança de responsabilitat civil i del beneficiari en l'assegurança de vida.

2n. És aplicable a la mora en la satisfacció de la indemnització, mitjançant el pagament o la reparació o reposició de l'objecte sinistrat, i també a la mora en el pagament de l'import mínim del que l'assegurador pugui deure.

3r. S'entén que l'assegurador incorre en mora quan no hagi complert la seva prestació en el termini de tres mesos des de la producció del sinistre o no hagi procedit al pagament de l'import mínim del que pugui deure dintre el termini dels quaranta dies a partir de la recepció de la declaració del sinistre.

4t. L'òrgan judicial imposa d'ofici la indemnització per mora, la qual consisteix en el pagament d'un interès anual igual al de l'interès legal del diner vigent en el moment en què es meriti, incrementat en el 50 per 100; aquests interessos es consideren produïts per dies, sense que calgui una reclamació judicial.

No obstant això, transcorreguts dos anys des de la producció del sinistre, l'interès anual no pot ser inferior al 20 per 100.

5è. En la reparació o reposició de l'objecte sinistrat la base inicial del càlcul dels interessos és l'import líquid d'aquesta reparació o reposició, i la manca de liquiditat no impedeix que comencin a meritar interessos a la data a què fa referència l'apartat 6è subsegüent. En els altres casos és base inicial del càlcul la indemnització deguda, o bé l'import mínim del que l'assegurador pugui deure.

6è. És termini inicial del còmput dels interessos esmentats la data del sinistre.

No obstant això, si el prenedor de l'assegurança, l'assegurat o el beneficiari no han complert el deure de comunicar el sinistre en el termini fixat en la pòlissa o, subsidiàriament, en el de set dies d'haver-lo conegut, el termini inicial del còmput és el dia de la comunicació del sinistre.

Respecte al tercer perjudicat o els seus hereus, el que disposa el paràgraf primer d'aquest número queda exceptuat quan l'assegurador provi que no va tenir coneixement del sinistre amb anterioritat a la reclamació o a l'exercici de l'acció directa mitjançant del perjudicat o els seus hereus, cas en el qual és termini inicial la data de la reclamació o la de l'esmentat exercici de l'acció directa.

7è. És termini final del còmput d'interessos en els casos de manca de pagament de l'import mínim del que l'assegurador pugui deure el dia que, d'acord amb el número precedent, comencin a meritar interessos per l'import total de la indemnització, llevat que amb anterioritat l'assegurador pagui l'import mínim esmentat, cas en el qual és termini final la data d'aquest pagament. És termini final de l'obligació de l'asseguradora d'abonar interessos de demora en la resta de supòsits el dia que efectivament satisfaci la indemnització, mitjançant pagament, reparació o reposició, a l'assegurat, beneficiari o perjudicat.

8è. No hi ha lloc a la indemnització per mora de l'assegurador quan la manca de satisfacció de la indemnització o de pagament de l'import mínim estigui fonamentada en una causa justificada o que no li sigui imputable.

9è. Quan el Consorci de Compensació d'Assegurances hagi de satisfer la indemnització com a fons de garantia, s'entén que incorre en mora únicament en el cas que hagi transcorregut el termini de tres mesos des de la data en què li sigui reclamada la satisfacció

de la indemnització si a través del Consorci no se n'ha procedit al pagament d'acord amb la seva normativa específica, i no li pot ser d'aplicació l'obligació d'indemnitzar per mora en la manca de pagament de l'import mínim. En la resta de casos, quan el Consorci intervingui com a fons de garantia i, sense excepcions, quan el Consorci contracti com a assegurador directe, és íntegrament aplicable aquest article.

10è. En la determinació de la indemnització per mora de l'assegurador no és d'aplicació el que disposa l'article 1108 del Codi civil, ni el que estableix el paràgraf quart de l'article 921 de la Llei d'enjudiciament civil, llevat de les previsions contingudes en aquest últim precepte per a la revocació total o parcial de la sentència.

⁵ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 6a.2 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

Article 21⁶

Les comunicacions efectuades per un corredor d'assegurances a l'assegurador en nom del prenedor de l'assegurança tenen els mateixos efectes que si la realitzés el mateix prenedor, llevat d'indicació en contra d'aquest.

En tots els casos es requereix el consentiment exprés del prenedor de l'assegurança per subscriure un nou contracte o per modificar o rescindir el contracte d'assegurança en vigor.

⁶ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 10a.2 de la Llei 26/2006, de 17 de juliol, de mediació d'assegurances i reassurances privades (BOE núm. 170, de 18 de juliol, i suplement en català núm. 16, de 21 de juliol).

SECCIÓ QUARTA

Durada del contracte i prescripció

Article 22

La durada del contracte s'ha de determinar a la pòlissa, la qual no pot fixar un termini superior a deu anys. Tanmateix, pot establir que es prorrogui una o més vegades per un període no superior a un any cada vegada.

Les parts es poden oposar a la pròrroga del contracte mitjançant una notificació escrita a l'altra part, efectuada amb un termini de dos mesos d'anticipació a la conclusió del període de l'assegurança en curs.

El que disposen els paràgrafs precedents no és aplicable quan sigui incompatible amb la regulació de l'assegurança sobre la vida.

Article 23

Les accions que es derivin del contracte d'assegurança prescriuen en el termini de dos anys si es tracta d'una assegurança de danys i de cinc si l'assegurança és de persones.

Article 24

És jutge competent per al coneixement de les accions derivades del contracte d'assegurança el del domicili de l'assegurat, i qualsevol pacte en contra és nul.

TÍTOL II

Assegurances contra danys

SECCIÓ PRIMERA

Disposicions generals

Article 25

Sens perjudici del que estableix l'article quart, el contracte d'assegurança contra danys és nul si en el moment de la seva conclusió no hi ha un interès de l'assegurat per indemnitzar el dany.

Article 26

L'assegurança no pot ser objecte d'enriquiment injust per a l'assegurat. Per a la determinació del dany, cal atènyer-se al valor de l'interès assegurat en el moment immediatament anterior a la realització del sinistre.

Article 27

La suma assegurada representa el límit màxim de la indemnització que l'assegurador ha de pagar en cada sinistre.

Article 28

No obstant el que disposa l'article 26, les parts, de comú acord, poden fixar en la pòlissa o després de la subscripció del contracte el valor de l'interès assegurat que s'ha de tenir en compte per al càlcul de la indemnització.⁷

S'entén que la pòlissa és estimada quan l'assegurador i l'assegurat hi han acceptat expressament el valor assignat a l'interès assegurat.

L'assegurador únicament pot impugnar el valor estimat quan la seva acceptació hagi estat prestada per violència, intimidació o dol, o quan per error l'estimació sigui notablement superior al valor real, corresponent al moment de l'esdeveniment del sinistre, fixat pericialment.

⁷ Paràgraf 1r redactat de conformitat amb l'article 3.2 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 29

Si per pacte exprés les parts acorden que la suma assegurada cobreixi plenament el valor de l'interès durant la vigència del contracte, la pòlissa ha d'incloure necessàriament els criteris i el procediment per adequar la suma assegurada i les primes a les oscil·lacions del valor d'interès.

Article 30

Si en el moment de la producció del sinistre la suma assegurada és inferior al valor de l'interès, l'assegurador ha d'indemnitzar el dany causat en la mateixa proporció en què aquella cobreix l'interès assegurat.

Les parts, de comú acord, poden excloure en la pòlissa, o amb posterioritat a la subscripció del contracte, l'aplicació de la regla proporcional prevista al paràgraf anterior.

Article 31

Si la suma assegurada supera notablement el valor de l'interès assegurat, qualsevol de les parts del contracte pot exigir la reducció de la suma i de la prima, i l'assegurador ha de restituir l'excés de les primes percebudes. Si es produeix el sinistre, l'assegurador ha d'indemnitzar el dany efectivament causat.

Quan la sobreassegurança que preveu el paràgraf anterior sigui a causa de mala fe de l'assegurat, el contracte és ineficaç. No obstant això, l'assegurador de bona fe pot retenir les primes vençudes i les del període en curs.

Article 32

Quan en dos o més contractes estipulats pel mateix prenedor amb diferents asseguradors es cobreixin els efectes que un mateix risc pot produir sobre el mateix interès i durant un període de temps idèntic el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a cada assegurador, llevat de pacte en contra, les altres assegurances que estipuli. Si per dol s'omet aquesta comunicació, i en cas de sobreassegurança es produeix el sinistre, els asseguradors no estan obligats a pagar la indemnització.

Una vegada produït el sinistre, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat ho han de comunicar a cada assegurador, d'acord amb el que preveu l'article setze, amb indicació del nom dels altres.

Els asseguradors han de contribuir a l'abonament de la indemnització en proporció a la pròpia suma assegurada, sense que es pugui superar la quantia del dany. Dins aquest límit l'assegurat pot demanar a cada assegurador la indemnització deguda, segons el contracte respectiu. L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que proporcionalment li correspon pot repetir contra la resta dels asseguradors.

Si l'import total de les sumes assegurades supera notablement el valor de l'interès, és aplicable el que preveu l'article trenta-u.

Article 33

Quan mitjançant un o diversos contractes d'assegurances, referents al mateix interès, risc i temps, es produeix un repartiment de quotes determinades entre diversos asseguradors, amb l'acord previ entre ells i el prenedor, cada assegurador està obligat, llevat de pacte en contra, al pagament de la indemnització només en proporció a la quota respectiva.

No obstant el que preveu el paràgraf anterior, si en el pacte de coassegurança hi ha un encàrrec a favor d'un o diversos asseguradors per subscriure els documents contractuals o per demanar el compliment del contracte o dels contractes a l'assegurat en nom de la resta dels asseguradors, s'entén que durant tota la vigència de la relació asseguradora els asseguradors delegats estan legitimats per exercir tots els drets i per rebre les declaracions i reclamacions que corresponguin a l'assegurat. L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que li correspongui pot repetir contra la resta dels asseguradors.

Article 33 a⁸

1. Un contracte d'assegurança té la qualificació de coassegurança comunitària a l'efecte d'aquesta Llei si compleix totes i cadascuna de les condicions següents:

- a) Que doni lloc a la cobertura d'un o més riscos dels definits en l'article 107.2 d'aquesta Llei.
- b) Que participin en la cobertura del risc diverses entitats asseguradores que tinguin totes el domicili social en algun dels estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, i una de les quals sigui l'obridora de l'operació.

- c) Que la coassegurança es faci mitjançant un únic contracte referent al mateix interès, al mateix risc i al mateix temps i amb repartiment de quotes determinades entre diverses entitats asseguradores, sense que hi hagi solidaritat entre elles, de manera que cada una només estarà obligada al pagament de la indemnització en proporció a la quota respectiva.
- d) Que cobreixi riscos situats a l'Espai Econòmic Europeu.
- e) Que l'entitat asseguradora obridora, estigui domiciliada a Espanya o no ho estigui, estigui habilitada per cobrir la totalitat del risc conformement a les disposicions que li siguin aplicables.
- f) Que almenys un dels coasseguradors participi en el contracte per mitjà del seu domicili social o d'una sucursal establerta en un estat membre de l'Espai Econòmic Europeu diferent de l'estat de l'entitat asseguradora obridora.
- g) Que l'obridora assumeixi plenament les funcions que li corresponen en la pràctica de la coassegurança, i que determini, d'acord amb el prenedor i de conformitat amb el que disposen les lleis, la llei aplicable al contracte d'assegurança, les condicions d'aquest contracte i les de tarifació.

2. Les entitats asseguradores que participin a Espanya en una operació de coassegurança comunitària en qualitat d'obridores, i també les seves activitats com tals coasseguradores, es regeixen per les disposicions aplicables al contracte d'assegurança per grans riscos.

⁸ Article afegit per la disposició addicional 6a.3 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

Article 34

En cas de transmissió de l'objecte assegurat, l'adquirent se subroga en el moment de l'alienació en els drets i obligacions que en el contracte d'assegurança corresponien al titular anterior. Se n'exceptua el supòsit de pòlisses nominatives per a riscos no obligatoris, si en les condicions generals hi ha pacte en contra.

L'assegurat està obligat a comunicar per escrit a l'adquirent l'existència del contracte de l'assegurança de la cosa transmesa. Una vegada verificada la transmissió, també ho ha de comunicar per escrit a l'assegurador o als seus representants en el termini de quinze dies. Són solidàriament responsables del pagament de les primes vençudes en el moment de la transmissió l'adquirent i el titular anterior o, en cas que aquest hagi mort, els seus hereus.

Article 35

L'assegurador pot rescindir el contracte dins els quinze dies següents a aquell en què tingui coneixement de la transmissió verificada. Un cop exercit el seu dret i notificat per escrit a l'adquirent, l'assegurador queda obligat durant el termini d'un mes, a partir de la notificació. L'assegurador ha de restituir la part de prima que correspongui a períodes d'assegurança, pels quals no hagi suportat el risc, com a conseqüència de la rescissió.

L'adquirent de cosa assegurada també pot rescindir el contracte si ho comunica per escrit a l'assegurador en el termini de quinze dies, comptats des que va conèixer l'existència del contracte.

En aquest cas, l'assegurador adquireix el dret a la prima corresponent al període que hagi començat a córrer quan es produeix la rescissió.

Article 36

Les pòlisses a l'ordre o al portador no es poden rescindir per transmissió de l'objecte assegurat.

Article 37⁹

Les normes dels articles 34 a 36 s'apliquen en cas de defunció de l'acceptant de l'assegurança o de l'assegurat i, declarat el concurs d'un d'aquests, en cas d'obertura de la fase de liquidació.

⁹ Article redactat de conformitat amb la disposició final 28a de la Llei 22/2003, de 9 de juny, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 38

Una vegada produït el sinistre, i en el termini de cinc dies, a partir de la notificació que preveu l'article setze, l'assegurat o el prenedor han de comunicar per escrit a l'assegurador la relació dels objectes que hi havia en el moment del sinistre, la dels salvats i l'estimació dels danys.

Incumbeix a l'assegurat la prova de la preexistència dels objectes. No obstant això, el contingut de la pòlissa constitueix una presumpció a favor de l'assegurat quan raonablement no es puguin aportar proves més eficaces.

Si les parts es posen d'acord en qualsevol moment sobre l'import i la forma de la indemnització, l'assegurador ha de pagar la suma convinguda o realitzar les operacions necessàries per reemplaçar l'objecte assegurat, si la seva naturalesa així ho permet.

Si no s'aconsegueix l'acord dins el termini que preveu l'article divuit, cada part ha de designar un perit, i ha de constar per escrit l'acceptació d'aquests. Si una de les parts no ha fet la designació, està obligada a realitzar-la en els vuit dies següents a la data en què sigui requerida per la que hagi designat el seu, i si no ho fa ho en aquest últim termini s'entén que accepta el dictamen que emeti el perit de l'altra part, i hi queda vinculat.

En cas que els perits arribin a un acord, s'ha de reflectir en una acta conjunta, en què s'han de fer constar les causes del sinistre, la valoració dels danys, les altres circumstàncies que influeixin en la determinació de la indemnització, segons la naturalesa de l'assegurança de què es tracti i la proposta de l'import líquid de la indemnització.

Quan no hagi acord entre els perits, les dues parts han de designar un tercer perit de conformitat, i si no existeix aquesta, la designació, l'ha de fer el jutge de primera instància del lloc en què es trobin els béns, en acte de jurisdicció voluntària i pels tràmits previstos per a la insaculació de perits en la Llei d'enjudiciament civil. En aquest cas el dictamen pericial s'ha d'emetre en el termini assenyalat per les parts o, si no, en el de trenta dies, a partir de l'acceptació del seu nomenament pel perit tercer.

El dictamen dels perits, per unanimitat o per majoria, s'ha de notificar a les parts de manera immediata i en forma indubtable, i és vinculant per a aquests, llevat que alguna de les parts l'impugni judicialment, dins el termini de trenta dies, en el cas de l'assegurador, i de cent vuitanta en el de l'assegurat, computats tots dos des de la data de la seva notificació. Si en aquests terminis no s'interposa l'acció corresponent, el dictamen pericial esdevé inatacable.

Si el dictamen dels perits és impugnat, l'assegurador ha d'abonar l'import mínim a què es refereix l'article divuit, i si no ho és ha d'abonar l'import de la indemnització assenyalat pels perits en un termini de cinc dies.

En el supòsit que per demora de l'assegurador en el pagament de l'import de la indemnització esdevinguda inatacable l'assegurat es veu obligat a reclamar-lo judicialment, la indemnització corresponent s'incrementa amb l'interès previst a l'article vint, que, en aquest cas, es comença a meritjar des que la valoració va esdevenir inatacable per a l'assegurador i, en tot cas, amb l'import de les despeses originades a l'assegurat pel procés, a la indemnització del qual ha de fer condemna expressa la sentència, sigui quin sigui el procediment judicial aplicable.

Article 39

Cada part ha de satisfer els honoraris del seu perit. Els del perit tercer i altres despeses que ocasioni la taxació pericial són a càrrec de l'assegurat i de l'assegurador a parts iguals. No obstant això, si qualsevol de les parts ha fet necessari el peritatge perquè ha mantingut una valoració del dany manifestament desproporcionada, aquesta part és l'única responsable de les despeses esmentades.

Article 40

El dret dels creditors hipotecaris, pignoratius o privilegiats sobre béns especialment afectes s'estén a les indemnitzacions que corresponguin al propietari per raó dels béns hipotecats, pignorats o afectats de privilegi, si el sinistre s'esdevé després de la constitució de la garantia real o del naixement del privilegi. A aquest efecte el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a l'assegurador la constitució de la hipoteca, de la penyora o el privilegi quan tingui coneixement de la seva existència.

L'assegurador a qui s'hagi notificat l'existència d'aquests drets no pot pagar la indemnització deguda sense el consentiment del titular del dret real o del privilegi. En cas de contesa entre els interessats o si la indemnització s'ha de fer efectiva abans del venciment de l'obligació garantida, se n'ha de dipositar l'import en la forma que convingui als interessats, i si no hi ha conveni, en la que estableixen els articles mil cent setanta-sis i següents del Codi civil.

Si l'assegurador paga la indemnització, transcorregut el termini de tres mesos des de la notificació del sinistre als creditors sense que aquests s'hagin presentat, queda alliberat de la seva obligació.

Article 41

L'extinció del contracte d'assegurança no és oposable al creditor hipotecari, pignoratiu o privilegiat fins que transcorre un mes des que se li va comunicar el fet que va motivar l'extinció.

Els creditors a què es refereix aquest article poden pagar la prima impagada pel prenedor de l'assegurança o per l'assegurat, encara que aquests s'hi oposin. A aquest efecte, l'assegurador ha de notificar als creditors esmentats l'impagament en què ha incorregut l'assegurat.

Article 42

En cas que la indemnització s'hagi d'emprar en la reconstrucció de les coses sinistrades, l'assegurador no ha de pagar la indemnització si l'assegurat i els creditors a què es refereixen els articles anteriors no es posen d'acord sobre les garanties amb les que aquelles han de quedar afectades a la reconstrucció. En cas que no s'arribi a un acord s'ha de dipositar la indemnització de conformitat amb el que disposa l'article quaranta.

Article 43

L'assegurador, una vegada pagada la indemnització, pot exercir els drets i les accions que per raó del sinistre corresponguin a la persona assegurada davant les persones responsables d'aquest, fins al límit de la indemnització.

L'assegurador no pot exercir en perjudici de l'assegurat els drets en què s'hagi subrogat. L'assegurat és responsable dels perjudicis que, amb els seus actes o omissions, pugui causar a l'assegurador en el seu dret a subrogar-se.

L'assegurador no té dret a la subrogació contra cap de les persones els actes o omissions de les quals donin origen a responsabilitat de l'assegurat, d'acord amb la Llei, ni contra el causant del sinistre que, respecte de l'assegurat, sigui parent en línia directa o col·lateral dins el tercer grau civil de consanguinitat, pare adoptant o fill adoptiu que convisquin amb l'assegurat. Però aquesta norma no té efecte si la responsabilitat prové de dol o si la responsabilitat està emparada mitjançant un contracte d'assegurança. En aquest últim supòsit, la subrogació està limitada en el seu abast d'acord amb els termes del contracte esmentat.

En cas de concurrència d'assegurador i assegurat davant un tercer responsable, el recobriment obtingut s'ha de repartir entre tots dos en proporció al seu interès respectiu.

Article 44¹⁰

L'assegurador no cobreix els danys per fets derivats de conflictes armats, hagi precedit o no una declaració oficial de guerra, ni els derivats de riscos extraordinaris sobre les persones i els béns, llevat d'un pacte en contra.

No és d'aplicació als contractes d'assegurances per grans riscos, tal com es delimiten en aquesta Llei, el mandat contingut en l'article 2.

¹⁰ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 6a.4 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

SECCIÓ SEGONA

Assegurança d'incendis

Article 45

Mitjançant l'assegurança contra incendis l'assegurador s'obliga dins els límits establerts en la llei i en el contracte a indemnitzar els danys produïts per incendi en l'objecte assegurat.

Es considera incendi la combustió i l'abrasament amb flama, capaç de propagar-se, d'un objecte o objectes que no estaven destinats a ser cremats en el lloc i moment en què es produeix.

Article 46

La cobertura de l'assegurança s'estén als objectes descrits a la pòlissa. Si es tracta d'una assegurança sobre mobiliari la cobertura inclou els danys produïts per l'incendi en les coses d'ús ordinari o comú de l'assegurat, dels seus familiars, dependents i de les persones que convisquin amb ell.

Llevat de pacte exprés en contra, no queden compresos en la cobertura de l'assegurança els danys que causi l'incendi en els valors mobiliaris públics o privats, efectes de comerç, bitllets de banc, pedres i metalls preciosos, objectes artístics o qualssevol altres objectes de valor que es trobin en l'objecte assegurat, encara que se'n provi la preexistència i la destrucció o deteriorament pel sinistre.

Article 47

La destrucció o deteriorament dels objectes assegurats fora del lloc descrit a la pòlissa exclou la indemnització de l'assegurador, llevat que el seu trasllat o canvi li hagi estat prèviament comunicat per escrit i aquest no hagi manifestat la seva disconformitat en el termini de quinze dies.

Article 48

L'assegurador està obligat a indemnitzar els danys produïts per l'incendi quan aquest s'origini per cas fortuït, per malvolença d'estrany, per negligència pròpia o de les persones de les quals es respongui civilment.

L'assegurador no està obligat a indemnitzar els danys provocats per l'incendi quan aquest hagi estat originat per dol o per culpa greu de l'assegurat.¹¹

¹¹ Paràgraf 2n redactat de conformitat amb l'article 3.4 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 49

L'assegurador ha d'indemnitzar tots els danys i pèrdues materials causats per l'acció directa del foc, així com els produïts per les conseqüències inevitables de l'incendi i en particular:

1r. Els danys que ocasionin les mesures necessàries adoptades per l'autoritat o l'assegurat per impedir, tallar o extingir l'incendi, amb exclusió de les despeses que ocasioni l'aplicació d'aquestes mesures, llevat de pacte en contra.

2n. Les despeses que ocasioni a l'assegurat el transport dels efectes assegurats o qualssevol altres mesures adoptades amb la finalitat de salvar-los de l'incendi.

3r. Els menyscabaments que pateixin els objectes salvats per les circumstàncies que es descriuen en els dos números anteriors.

4t. El valor dels objectes desapareguts, sempre que l'assegurat n'acrediti la preexistència i llevat que l'assegurador provi que van ser robats o furtats.

5è. Qualsevol altres que es consignin a la pòlissa.

SECCIÓ TERCERA

Assegurança contra el robatori

Article 50

Mitjançant l'assegurança contra robatori, l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys derivats de la sostracció il·legítima per part de tercers de les coses assegurades.

La cobertura comprèn el dany causat per la comissió del delictes en qualsevol de les seves formes.

Article 51

La indemnització de l'assegurador ha de comprendre necessàriament, d'acord amb el que disposa l'article vint-i-set:

1r. El valor de l'interès assegurat quan l'objecte assegurat, efectivament, sigui sostret i no es trobi en el termini assenyalat en el contracte.

2n. El dany que la comissió del delictes, en qualsevol de les seves formes, causi en l'objecte assegurat.

Article 52

L'assegurador, llevat de pacte en contra, no està obligat a reparar els efectes del sinistre quan aquest s'hagi produït per qualsevol de les causes següents:

- 1a. Per negligència greu de l'assegurat, del prenedor de l'assegurança o de les persones que depenguin d'ells o que hi visquin.
- 2a. Quan l'objecte assegurat sigui sostret fora del lloc descrit en la pòlissa o en ocasió del seu transport, llevat que una o altra circumstàncies hagin estat expressament consentides per l'assegurador.
- 3a. Quan la sostracció s'ha produït en ocasió de sinistres derivats de riscos extraordinaris.¹²

¹² Causa 3a redactada de conformitat amb l'article 3.5 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 53

Un cop produït i degudament comunicat el sinistre a l'assegurador, s'han d'observar les regles següents:

- 1a. Si l'objecte assegurat és recuperat abans del transcurs del termini assenyalat en la pòlissa, l'assegurat l'ha de rebre, llevat que en aquesta hagi reconegut expressament la facultat del seu abandonament a l'assegurador.
- 2a. Si l'objecte assegurat és recuperat transcorregut el termini pactat, i una vegada pagada la indemnització, l'assegurat pot retenir la indemnització percebuda abandonant a l'assegurador la propietat de l'objecte assegurat, o readquirir-lo, restituint, en aquest cas, la indemnització percebuda per la cosa o les coses restituïdes.

SECCIÓ QUARTA

Assegurança de transports terrestres

Article 54

Per l'assegurança de transport terrestre l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts per la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys materials que puguin patir en ocasió o conseqüència del transport les mercaderies transportades, el mitjà utilitzat o altres objectes assegurats.

Article 55

En cas que el viatge s'efectuï utilitzant diversos mitjans de transport, i no es pugui determinar el moment en què es va produir el sinistre, s'hi han d'aplicar les normes de l'assegurança de transport terrestre si el viatge per aquest mitjà constitueix la seva part més important.

En cas que el transport terrestre sigui accessori d'un de marítim o d'aeri s'ha d'aplicar a tot el transport les normes de l'assegurança marítima o aèria.

Article 56

Poden contractar aquesta assegurança no solament el propietari del vehicle o de les mercaderies transportades, sinó també el comissionista de transport i les agències de transports, així com tots els qui tinguin interès en la conservació de les mercaderies. En la pòlissa s'ha d'expressar el concepte en què es contracta l'assegurança.

Article 57

L'assegurança de transport terrestre es pot contractar per viatge o per un temps determinat. En qualsevol cas, l'assegurador ha d'indemnitzar, d'acord amb el que s'ha convingut en el contracte d'assegurança, els danys que siguin conseqüència de sinistres esdevinguts durant el termini de vigència del contracte, encara que els seus efectes es manifestin amb posterioritat, però sempre dins els sis mesos següents a la data de la seva expiració. L'assegurador no respon pel dany degut a la naturalesa intrínseca o vicis propis de les mercaderies transportades.

Article 58

Llevat de pacte exprés en contra, s'entén que la cobertura de l'assegurança comença des que es lliuren les mercaderies al portador per transportar-les en el punt de partida del viatge assegurat, i acaba quan es lliuren al destinatari en el punt de destinació, sempre que el lliurament es realitzi dins el termini previst a la pòlissa.

No obstant això, quan es pacti expressament, l'assegurança es pot estendre als riscos que afectin les mercaderies des que surten del magatzem o domicili del carregador per al seu lliurament al transportista fins que entren per al seu lliurament al domicili o magatzem del destinatari.

Article 59

Llevat de pacte exprés en contra, la cobertura de l'assegurança que preveuen els articles anteriors comprèn el dipòsit transitori de les mercaderies i la immobilització del vehicle o el seu canvi durant el viatge quan siguin a causa d'incidències pròpies del transport assegurat i no hagin estat causats per alguns dels esdeveniments exclosos de l'assegurança.

La pòlissa pot establir un termini màxim i, transcorregut aquest sense que es reprengui el transport, cessa la cobertura de l'assegurança.

Article 60

L'assegurat no perd el dret a la indemnització quan s'hagi alterat el mitjà de transport, l'itinerari o els terminis del viatge o aquest s'hagi realitzat en un temps diferent del previst, mentre la modificació no sigui imputable a l'assegurat, sens perjudici del que disposen els articles onze i dotze.

Article 61

L'assegurador ha d'indemnitzar els danys que es produeixen en les mercaderies o valors de conformitat amb el que disposen els números següents:

1r. Es consideren compreses en les despeses de salvament de l'article disset les que sigui necessari o convenient realitzar per reexpedir els objectes transportats.

2n. En cas de pèrdua total del vehicle l'assegurat el pot abandonar a l'assegurador, si així s'ha pactat, sempre que s'observin els terminis i la resta de requisits que estableix la pòlissa.

Article 62

Si no hi ha estimació, la indemnització ha de cobrir, en cas de pèrdua total, el preu que tinguin les mercaderies en el lloc i el moment en què es carreguen i, a més, totes les despeses realitzades per lliurar-les al transportista i el preu de l'assegurança si recau sobre l'assegurat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan l'assegurança cobreix els riscos de mercaderies que es destinin a la venda, la indemnització s'ha de regular pel valor que les mercaderies tinguin en el lloc de destinació.

SECCIÓ CINQUENA

Assegurança de lucre cessant

Article 63

Mitjançant l'assegurança de lucre cessant l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei en el contracte, a indemnitzar a l'assegurat la pèrdua del rendiment econòmic que s'hauria pogut assolir en un acte o activitat si no s'hagués produït el sinistre descrit en el contracte.

Aquesta assegurança es pot subscriure com un contracte autònom o afegir-se com un pacte a un altre de naturalesa diferent.

Article 64

Quan el prenedor de l'assegurança o l'assegurat realitzin, respecte a un determinat objecte, un contracte d'assegurança de lucre cessant amb un assegurador i un altre d'assegurança de danys amb un altre assegurador diferent, han de comunicar sense demora, a cadascun dels asseguradors, l'existència de l'altra assegurança. En la comunicació no solament s'ha d'indicar la denominació social de l'assegurador amb el qual s'ha contractat l'altra assegurança, sinó també la suma assegurada i altres elements essencials. La inexistència d'aquesta comunicació produeix, si s'escau, els efectes previstos a la secció segona del títol primer d'aquesta Llei.

Article 65

Si no hi ha pacte exprés, l'assegurador ha d'indemnitzar:

1r. La pèrdua de beneficis que produeixi el sinistre durant el període previst a la pòlissa.

2n. Les despeses generals que continuen gravant l'assegurat després de la producció del sinistre.

3r. Les despeses que siguin conseqüència directa del sinistre assegurat.

Article 66

El titular d'una empresa pot assegurar la pèrdua de beneficis i les despeses generals que hagi de continuar suportant quan l'empresa quedi paralitzada totalment o parcialment a conseqüència dels esdeveniments que delimita el contracte.

Article 67

Si el contracte té exclusivament per objecte la pèrdua de beneficis, les parts no poden predeterminar l'import de la indemnització.

SECCIÓ SISENA

Assegurança de caució

Article 68

Mitjançant l'assegurança de caució l'assegurador s'obliga, en cas d'incompliment per part del prenedor de l'assegurança de les seves obligacions legals o contractuals, a indemnitzar a l'assegurat a títol de rescabament o penalitat els danys patrimonials soferts, dins els límits establerts en la llei o en el contracte. Qualsevol pagament fet per l'assegurador li ha de ser reemborsat pel prenedor de l'assegurança.

SECCIÓ SETENA

Assegurança de crèdit

Article 69

Mitjançant l'assegurança de crèdit l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a indemnitzar a l'assegurat les pèrdues finals que experimenti a conseqüència de la insolvència definitiva dels seus deutors.

Article 70

Es reputa existent la insolvència definitiva del deutor en els supòsits següents:

1r. Quan hagi estat declarat en fallida mitjançant resolució judicial ferma.

2n. Quan hagi estat aprovat judicialment un conveni en què s'estableixi un quitament de l'import.

3r. Quan s'hagi despatxat manament d'execució o constrenyiment, sense que de l'embargament resultin béns lliures suficients per al pagament.

4t. Quan l'assegurat i l'assegurador, de comú acord, considerin que el crèdit resulta incobrable.

No obstant això, transcorreguts sis mesos des de l'avís de l'assegurat a l'assegurador de l'impagament del crèdit, aquest ha d'abonar a aquell el cinquanta per cent de la cobertura pactada, amb caràcter provisional i a càrrec de liquidació definitiva ulterior.

Article 71

En cas de sinistre, la quantia de la indemnització està determinada per un percentatge, establert en el contracte, de la pèrdua final que resulti d'afegir al crèdit impagat les despeses originades per les gestions de recobrament, les despeses processals i qualssevol altres expressament pactades. Aquest percentatge no pot comprendre els beneficis de l'assegurat, ni ser inferior al cinquanta per cent de la pèrdua final.

Article 72

L'assegurat, i si s'escau el prenedor de l'assegurança, queda obligat:

1r. A exhibir, a requeriment de l'assegurador, els llibres i qualssevol altres documents que posseeixi relatius al crèdit o crèdits assegurats.

2n. A prestar la col·laboració necessària en els procediments judicials encaminats a obtenir la solució del deute, la direcció del qual ha d'assumir l'assegurador.

3r. A cedir a l'assegurador, quan aquest ho sol·liciti, el crèdit que tingui contra el deutor una vegada satisfeta la indemnització.

SECCIÓ VUITENA

Assegurança de responsabilitat civil

Article 73

Mitjançant l'assegurança de responsabilitat civil l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a cobrir el risc del naixement a càrrec de l'assegurat de l'obligació d'indemnitzar a un tercer els danys i perjudicis causats per un fet previst en el contracte de les conseqüències del qual sigui civilment responsable l'assegurat, d'acord amb el dret.

Són admissibles, com a límits establerts en el contracte, les clàusules limitadores dels drets dels assegurats ajustades a l'article 3 d'aquesta Llei que circumscriuen la cobertura de l'entitat asseguradora als supòsits en què la reclamació del perjudicat s'ha esdevingut dins un període de temps no inferior a un any des de la finalització de l'última de les pròrrogues del contracte o, si no s'ha prorrogat, del seu període de durada. Així mateix, i amb el mateix caràcter de clàusules limitadores de conformitat amb l'article 3 esmentat, són admissibles, com a límits establerts en el contracte, les que circumscriuen la cobertura de l'assegurador als supòsits en què la reclamació del perjudicat té lloc durant el període de vigència de la pòlissa sempre que, en aquest cas, aquesta cobertura s'estengui als supòsits en els quals el naixement de l'obligació d'indemnitzar a càrrec de l'assegurat s'hagi pogut esdevenir amb anterioritat, si més no, a un any des del començament dels efectes del contracte, i això encara que el contracte esmentat sigui prorrogat.¹³

¹³ Paràgraf 2n afegit per la disposició addicional 6a.5 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

Article 74

Llevat de pacte en contra, l'assegurador ha d'assumir la direcció jurídica davant la reclamació del perjudicat, i són a càrrec seu les despeses de defensa que s'ocasionin. L'assegurat ha de prestar la col·laboració necessària amb vista a la direcció jurídica assumida per l'assegurador.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan qui reclami també està assegurat amb el mateix assegurador o hi hagi algun altre possible conflicte d'interessos, aquest ha de comunicar immediatament a l'assegurat l'existència d'aquestes circumstàncies, sens perjudici de realitzar les diligències que pel seu caràcter urgent siguin necessàries per a la defensa. L'assegurat pot optar entre el manteniment de la direcció jurídica per l'assegurador o confiar la seva pròpia defensa a una altra persona. En aquest últim cas, l'assegurador queda obligat a abonar les despeses d'aquesta direcció jurídica fins al límit pactat en la pòlissa.

Article 75

És obligatòria l'assegurança de responsabilitat civil per a l'exercici de les activitats que determini el Govern. L'Administració no autoritza l'exercici d'aquestes activitats sense que prèviament l'interessat acrediti l'existència de l'assegurança. La falta d'assegurança, en els casos en què sigui obligatori, és sancionada administrativament.

Article 76

El perjudicat o els seus hereus tenen acció directa contra l'assegurador per exigir-li el compliment de l'obligació d'indemnitzar, sens perjudici del dret de l'assegurador a repetir contra l'assegurat, en cas que sigui a causa de conducta dolosa d'aquest, el dany o perjudici causat a un tercer. L'acció directa és immune a les excepcions que puguin correspondre a l'assegurador contra l'assegurat. No obstant això, l'assegurador pot oposar la culpa exclusiva del perjudicat i les excepcions personals que tingui contra aquest. Als efectes de

l'exercici de l'acció directa, l'assegurat està obligat a manifestar al tercer perjudicat o als seus hereus l'existència del contracte d'assegurança i el seu contingut.

SECCIÓ NOVENA¹⁴ *Assegurança de defensa jurídica*

¹⁴ Secció afegida per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 a¹⁵

Mitjançant l'assegurança de defensa jurídica, l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la Llei i en el contracte, a fer-se càrrec de les despeses en què pot incórrer l'assegurat com a conseqüència de la seva intervenció en un procediment administratiu, judicial o arbitral, i a prestar-li els serveis d'assistència jurídica judicial i extrajudicial derivats de la cobertura de l'assegurança.

¹⁵ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 b¹⁶

Queden exclosos de la cobertura de l'assegurança de defensa jurídica el pagament de multes i la indemnització de qualsevol despesa originada per sancions imposades a l'assegurat per les autoritats administratives o judicials.

¹⁶ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 c¹⁷

L'assegurança de defensa jurídica ha de ser objecte d'un contracte independent. El contracte, no obstant això, es pot incloure en un capítol a part dins una pòlissa única, cas en el qual cal especificar el contingut de la defensa jurídica garantida i la prima que li correspon.

¹⁷ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 d¹⁸

L'assegurat té dret a elegir lliurement el procurador i l'advocat que l'hagin de representar defensar en qualsevol classe de procediment. L'assegurat, així mateix, té dret a la lliure elecció d'advocat i procurador en els casos en què es presenti un conflicte d'interessos entre les parts del contracte. L'advocat i el procurador designats per l'assegurat no estan subjectes, en cap cas, a les instruccions de l'assegurador.

¹⁸ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 e¹⁹

L'assegurat té dret a sotmetre a arbitratge qualsevol diferència que pugui sorgir entre ell i l'assegurador sobre el contracte d'assegurança.

La designació d'àrbitres no es pot fer abans que sorgeixi la qüestió disputada.

¹⁹ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 f²⁰

La pòlissa del contracte d'assegurança de defensa jurídica ha de recollir expressament els drets reconeguts a l'assegurat pels dos articles anteriors.

En cas de conflicte d'interessos o de desavinença sobre la manera de tractar una qüestió litigiosa, l'assegurador ha d'informar immediatament l'assegurat de la facultat que li pertoca d'exercir els drets a què es refereixen els dos articles anteriors.

²⁰ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 76 g²¹

Els preceptes continguts en aquesta secció no són d'aplicació:

1r. A la defensa jurídica realitzada per l'assegurador de la responsabilitat civil de conformitat amb el que preveu l'article 74.

2n. A la defensa jurídica realitzada per l'assegurador de l'assistència en viatge.

En aquest cas, la no-aplicació de les normes d'aquesta secció queda subordinada al fet que l'activitat de defensa jurídica s'exerceixi en un estat diferent del de la residència habitual de l'assegurat; que aquesta activitat estigui prevista en un contracte que tingui per objecte únicament i exclusivament l'assistència a persones que es trobin en dificultats amb motiu de desplaçaments o d'absències del seu lloc de residència habitual, i que el contracte indiqui clarament que no es tracta d'una assegurança de defensa jurídica, sinó d'una cobertura accessòria a la d'assistència en viatge.

3r. A la defensa jurídica que tingui per objecte litigis o riscos que sorgeixin o tinguin relació amb l'ús de vaixells o embarcacions marítimes.

²¹ Article afegit per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

SECCIÓ DESENA²²

Reassegurança

²² Secció renumerada per l'article 6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 77

Mitjançant el contracte de reassegurança el reassegurador s'obliga a reparar, dins els límits establerts en la Llei i en el contracte, el deute que neix en el patrimoni del reassegurat a conseqüència de l'obligació que aquest assumeix com a assegurador en un contracte d'assegurança.

El pacte de reassegurança intern, efectuat entre l'assegurador directe i altres asseguradors, no afecta l'assegurat, que, en tot cas, pot exigir la totalitat de la indemnització a l'assegurador esmentat, sens perjudici del dret de repetició que correspongui a aquest davant els reasseguradors, en virtut del pacte intern.

Article 78

L'assegurat no pot exigir directament del reassegurador cap indemnització ni prestació. En cas de liquidació voluntària o forçosa del seu assegurador gaudeixen de privilegi especial sobre el saldo creditor que presenti el compte de l'assegurador amb el reassegurador.

Les alteracions i modificacions de la suma assegurada, del valor de l'interès i, en general, de les condicions de l'assegurança directa s'han de comunicar al reassegurador en la forma i en els terminis establerts en el contracte.

Article 79

No és aplicable al contracte de reassegurança el mandat que inclou l'article segon d'aquesta Llei.

TÍTOL III

Assegurança de persones

SECCIÓ PRIMERA

Disposicions comunes

Article 80

El contracte d'assegurança sobre les persones comprèn tots els riscos que puguin afectar l'existència, integritat corporal o salut de l'assegurat.

Article 81

El contracte es pot subscriure amb referència a riscos relatius a una persona o a un grup de persones. Aquest grup ha d'estar delimitat per alguna característica comuna estranya al propòsit d'assegurar-se.

Article 82

En les assegurances de persones l'assegurador, fins i tot després de pagada la indemnització, no es pot subrogar en els drets que si s'escau corresponguin a l'assegurat

contra un tercer com a conseqüència del sinistre. S'exceptua del que disposa el paràgraf anterior el relatiu a les despeses d'assistència sanitària.

SECCIÓ SEGONA

Assegurança sobre la vida

Article 83²³

Per l'assegurança de vida l'assegurador s'obliga, mitjançant el cobrament de la prima estipulada i dins dels límits que estableixen la Llei i el contracte, a satisfer al beneficiari un capital, una renda o altres prestacions convingudes, en cas de defunció o bé de supervivència de l'assegurat, o d'ambdós esdeveniments conjuntament.

L'assegurança sobre la vida es pot estipular sobre la vida pròpia o la d'un tercer, tant per al cas de defunció com per al cas de supervivència o ambdós conjuntament, així com sobre un o diversos caps.

Són assegurances sobre la vida aquelles en què, complint el que estableixen els paràgrafs anteriors, la prestació convinguda a la pòlissa ha estat determinada per l'assegurador mitjançant la utilització de criteris i bases de tècnica actuarial.

En les assegurances per a cas de defunció, si són diferents les persones del prenedor de l'assegurança i de l'assegurat, cal el consentiment de l'assegurat, per escrit, llevat que se'n pugui presumir d'una altra manera l'interès per l'existència de l'assegurança.

Als efectes del que indica l'article 4, en les assegurances sobre la vida s'entén que hi ha risc si en el moment de la contractació no s'ha produït l'esdeveniment objecte de la cobertura atorgada a la pòlissa.

Si l'assegurat és menor d'edat, a més cal l'autorització per escrit dels representants legals.

No es pot contractar una assegurança per al cas de defunció sobre el cap de menors de catorze anys d'edat o d'incapacitats. S'exceptuen d'aquesta prohibició els contractes d'assegurances en els quals la cobertura de defunció sigui inferior o igual a la prima satisfeta per la pòlissa o al valor de rescat.

²³ Article redactat de conformitat amb l'article 12 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer (BOE núm. 281, de 23 de novembre, i suplement en català núm. 22, de 16 de desembre).

Article 83 a²⁴

1. El prenedor de l'assegurança en un contracte d'assegurança individual de durada superior a sis mesos que hagi estipulat el contracte sobre la vida pròpia o la d'un tercer té la facultat unilateral de resoldre el contracte sense indicació dels motius i sense cap penalització dins el termini de 30 dies següents a la data en la que l'assegurador li lliuri la pòlissa o el document de cobertura provisional.

[Paràgraf derogat]²⁵

S'exceptuen d'aquesta facultat unilateral de resolució els contractes d'assegurança en els quals el prenedor assumeix el risc de la inversió, així com els contractes en els quals la rendibilitat garantida depèn d'inversions assignades en aquests.²⁶

2. La facultat unilateral de resolució del contracte l'ha d'exercir el prenedor mitjançant una comunicació adreçada a l'assegurador a través d'un suport durador, disponible i accessible per a aquest i que permeti deixar constància de la notificació. *[Incís derogat]²⁷* La comunicació l'ha d'expedir el prenedor de l'assegurança abans que venci el termini que indica l'apartat anterior.

3. A partir de la data en què s'expedeixi la comunicació a què es refereix l'apartat anterior cessa la cobertura del risc per part de l'assegurador i el prenedor de l'assegurança té dret a la devolució de la prima que hagi pagat, llevat de la part corresponent al període de temps en què el contracte hagi tingut vigència. L'assegurador disposa per a això d'un termini de 30 dies a comptar del dia en què rebí la comunicació de rescissió.

²⁴ Article redactat de conformitat amb l'article 2.2 de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 265, de 5 de novembre, i suplement en català núm. 22, de 17 de novembre).

²⁵ Apartat 1, paràgraf 2n, derogat per la disposició derogatòria.b de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors (BOE núm. 166, de 12 de juliol, i suplement en català núm. 23, de 16 de juliol).

²⁶ Apartat 1, paràgraf 3r, derogat per la disposició derogatòria.b de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors (BOE núm. 166, de 12 de juliol, i suplement en català núm. 23, de 16 de juliol), però posteriorment declarat vigent per la disposició addicional 19a.1 de la Llei 56/2007, de 28 de desembre, de mesures d'impuls de la societat de la informació (BOE núm. 312, de 29 de desembre, i suplement en català núm. 42, de 31 de desembre).

²⁷ Apartat 2, incís *Tractant-se d'un contracte d'assegurança comercialitzat a distància, la comunicació s'ha de fer d'acord amb les instruccions que el prenedor hagi rebut de conformitat amb el que preveu l'apartat 3 de l'article 60 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades*, derogat per la disposició derogatòria.c de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors (BOE núm. 166, de 12 de juliol, i suplement en català núm. 23, de 16 de juliol).

Article 84

El prenedor de l'assegurança pot designar beneficiari o modificar la designació anteriorment realitzada, sense necessitat de consentiment de l'assegurador.

La designació del beneficiari es pot fer en la pòlissa, en una declaració escrita posterior comunicada a l'assegurador o en testament.

Si en el moment de la mort de l'assegurat no hi ha beneficiari concretament designat, ni regles per determinar-lo, el capital ha de formar part del patrimoni del prenedor.

Article 85

En cas de designació genèrica dels fills d'una persona com a beneficiaris, s'entenen com a fills tots els seus descendents amb dret a herència. Si la designació es fa a favor dels hereus del prenedor, de l'assegurat o d'una altra persona, es consideren com a tals els que tinguin aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat. Si la designació es fa a favor dels hereus sense més especificació, es consideren com a tals els del prenedor de l'assegurança que tinguin aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat. La designació del cònjuge com a beneficiari atribueix aquesta condició igualment a qui ho sigui en el moment de la mort de l'assegurat. Els beneficiaris que siguin hereus conserven aquesta condició encara que renunciïn a l'herència.

Article 86

Si la designació es fa a favor de diversos beneficiaris, la prestació convinguda es distribueix, llevat d'estipulació en contra, en parts iguals. Quan es faci a favor dels hereus, la distribució té lloc en proporció a la quota hereditària, llevat de pacte en contra. La part no adquirida per un beneficiari augmenta les altres.

Article 87

El prenedor de l'assegurança pot revocar la designació del beneficiari en qualsevol moment, mentre no hagi renunciat expressament i per escrit a aquesta facultat. La revocació s'ha de fer en la mateixa forma establerta per a la designació.

El prenedor perd els drets de rescat, avançament, reducció i pignoració de la pòlissa si renuncia a la facultat de revocació.

Article 88

La prestació de l'assegurador s'ha de lliurar al beneficiari, en compliment del contracte, fins i tot contra les reclamacions dels hereus legítims i creditors de qualsevol classe del prenedor de l'assegurança. Uns i altres poden, tanmateix, exigir al beneficiari el reemborsament de l'import de les primes abonades pel contractant en frau dels seus drets.

Quan el prenedor de l'assegurança sigui declarat en concurs o fallida, els òrgans de representació dels creditors poden exigir a l'assegurador la reducció de l'assegurança.

Article 89

En cas de reticència i inexactitud en les declaracions del prenedor, que influeixin en l'estimació del risc, cal atènyer-se al que estableixen les disposicions generals d'aquesta Llei. Tanmateix, l'assegurador no pot impugnar el contracte una vegada transcorregut el termini d'un any, a comptar de la data de la seva conclusió, llevat que les parts hagin fixat un termini més breu en la pòlissa i, en tot cas, llevat que el prenedor de l'assegurança hagi actuat amb dol.

S'exceptua d'aquesta norma la declaració inexacta relativa a l'edat de l'assegurat, que es regula a l'article següent.

Article 90

En el supòsit d'indicació inexacta de l'edat de l'assegurat, l'assegurador només pot impugnar el contracte si la verdadera edat de l'assegurat en el moment de l'entrada en vigor del contracte excedeix els límits d'admissió establerts per aquell.

Si passa altrament, si com a conseqüència d'una declaració inexacta de l'edat, la prima pagada és inferior a la que correspondria pagar, la prestació de l'assegurador es redueix en proporció a la prima percebuda. Si, per contra, la prima pagada és superior a la que s'hauria d'haver abonat, l'assegurador està obligat a restituir l'excés de les primes percebudes sense interessos.

Article 91

En l'assegurança per a cas de mort l'assegurador només s'allibera de la seva obligació si la mort de l'assegurat té lloc per alguna de les circumstàncies expressament excloses en la pòlissa.

Article 92

La mort de l'assegurat, causada dolosament pel beneficiari, priva aquest del dret a la prestació establerta en el contracte, i aquesta queda integrada en el patrimoni del prenedor.

Article 93

Llevat de pacte en contra, el risc de suïcidi de l'assegurat queda cobert a partir del transcurs d'un any a partir del moment de la conclusió del contracte. A aquests efectes s'entén per suïcidi la mort causada conscientment i voluntàriament pel mateix assegurat.

Article 94

En la pòlissa d'assegurança s'han de regular els drets de rescat i reducció de la suma assegurada, de manera que l'assegurat pugui conèixer a cada moment el valor de rescat o de reducció corresponent.

Article 95

Una vegada transcorregut el termini previst a la pòlissa, que no pot ser superior a dos anys des de la vigència del contracte, no s'aplica el paràgraf dos de l'article quinze sobre manca de pagament de la prima. A partir d'aquest termini, la manca de pagament de la prima produeix la reducció de l'assegurança d'acord amb la taula de valors que figura a la pòlissa. La reducció de l'assegurança es produeix igualment quan ho sol·liciti el prenedor, una vegada transcorregut aquell termini.

El prenedor té dret a la rehabilitació de la pòlissa, en qualsevol moment, abans de la mort de l'assegurat, i per a això ha de complir les condicions establertes a la pòlissa.

Article 96

El prenedor que hagi pagat les dues primeres anualitats de la prima a la qual correspongui el termini inferior previst a la pòlissa pot exercir el dret de rescat mitjançant la sol·licitud oportuna, d'acord amb les taules de valors fixades a la pòlissa.

Article 97

L'assegurador ha de concedir al prenedor avançaments sobre la prestació assegurada, d'acord amb les condicions fixades a la pòlissa, una vegada pagades les anualitats a què es refereix l'article anterior.

Article 98

En les assegurances de supervivència i en les assegurances temporals per a cas de mort no és aplicable el que disposen els articles noranta-quatre, noranta-cinc, noranta-sis i noranta-set. No obstant això, els asseguradors poden concedir al prenedor els drets de rescat, reducció i avançaments en els termes que es determinin en el contracte.

Article 99

En qualsevol moment, el prenedor pot cedir o pignorar la pòlissa, sempre que no hagi estat designat beneficiari amb caràcter irrevocable. La cessió o pignoració de la pòlissa implica la revocació del beneficiari.

Si la pòlissa s'emet a l'ordre, la cessió o pignoració s'ha de realitzar mitjançant endós.

El prenedor ha de comunicar per escrit fefaentment a l'assegurador la cessió o pignoració realitzada.

SECCIÓ TERCERA

Assegurança d'accidents

Article 100

Sens perjudici de la delimitació del risc que les parts efectuïn en el contracte, s'entén per accident la lesió corporal que deriva d'una causa violenta sobtada, externa i aliena a la intencionalitat de l'assegurat, que produeixi invalidesa temporal o permanent o mort. Les disposicions incloses als articles vuitanta-tres a vuitanta-sis de l'assegurança de vida i al paràgraf u de l'article vuitanta-set són aplicables a les assegurances d'accidents.

Article 101

El prenedor ha de comunicar a l'assegurador la subscripció de qualsevol altra assegurança d'accidents que es refereixi a la mateixa persona. L'incompliment d'aquest deure només pot donar lloc a una reclamació pels danys i perjudicis que origini, sense que l'assegurador pugui deduir de la suma assegurada cap quantitat per aquest concepte.

Article 102

Si l'assegurat provoca intencionadament l'accident, l'assegurador s'allibera del compliment de la seva obligació. En el supòsit que el beneficiari causi dolosament el sinistre queda nul·la la designació feta a favor seu. La indemnització correspon al prenedor o, si s'escau, als hereus d'aquest.

Article 103

Les despeses d'assistència sanitària són a càrrec de l'assegurador, sempre que se n'hagi establert la cobertura expressament en la pòlissa i que aquesta assistència s'hagi efectuat en les condicions previstes en el contracte. En tot cas, aquestes condicions no poden excloure les assistències necessàries de caràcter urgent.

Article 104

La determinació del grau d'invalidesa que derivi de l'accident s'ha d'efectuar després de la presentació del certificat mèdic d'incapacitat. L'assegurador ha de notificar per escrit a l'assegurat la quantia de la indemnització que li correspon, d'acord amb el grau d'invalidesa que deriva del certificat mèdic i dels barems fixats a la pòlissa. Si l'assegurat no accepta la proposició de l'assegurador respecte al grau d'invalidesa, les parts s'han de sotmetre a la decisió de perits mèdics, de conformitat amb l'article trenta-vuit.

SECCIÓ QUARTA

Assegurances de malaltia i d'assistència sanitària

Article 105

Quan el risc assegurat sigui la malaltia, l'assegurador es pot obligar, dins els límits de la pòlissa, en cas de sinistre, al pagament de certes sumes i de les despeses d'assistència mèdica i farmacèutica. Si l'assegurador assumeix directament la prestació dels serveis mèdics i quirúrgics, la realització d'aquests serveis s'ha d'efectuar dins els límits i condicions que determinen les disposicions reglamentàries.

Article 106

Les assegurances de malaltia i d'assistència sanitària queden sotmeses a les normes incloses en la secció anterior quan siguin compatibles amb aquest tipus d'assegurances.

TÍTOL IV²⁸

Normes de dret internacional privat

²⁸ Títol afegit per l'article 3.6 de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances distintes a la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Article 107²⁹

1. La llei espanyola sobre el contracte d'assegurança és d'aplicació a l'assegurança contra danys en els casos següents:

a) Quan es refereix a riscos que estiguin localitzats en territori espanyol i el prenedor de l'assegurança hi tingui la seva residència habitual, si es tracta de persona física, o el seu domicili social o seu de gestió administrativa i direcció dels negocis, si es tracta d'una persona jurídica.

b) Quan el contracte es conclouï en compliment d'una obligació d'assegurar-se imposada per la llei espanyola.

2. En els contractes d'assegurança per grans riscos les parts tenen lliure elecció de la llei aplicable.

Es consideren grans riscos els següents:

a) Els de vehicles ferroviaris, vehicles aeris, vehicles marítims, lacustres i fluvials, mercaderies transportades (incloent-hi els equipatges i altres béns transportats), la responsabilitat civil en vehicles aeris (incloent-hi la responsabilitat del transportista) i la responsabilitat civil de vehicles marítims, lacustres i fluvials (incloent-hi la responsabilitat civil del transportista).

b) Els de crèdit i de caució quan el prenedor exerceix a títol professional una activitat industrial, comercial o liberal i el risc es refereix a aquesta activitat.

c) Els de vehicles terrestres (no ferroviaris), incendi i elements naturals, altres danys als béns, responsabilitat civil en vehicles terrestres automòbils (incloent-hi la responsabilitat del transportista), responsabilitat civil en general, i pèrdues pecuniàries diverses, sempre que el prenedor superi els límits de, com a mínim, dos dels tres criteris següents:

-Total del balanç: 6.200.000 ecus.

-Import net del volum de negocis: 12.800.000 ecus.

-Nombre mitjà d'empleats durant l'exercici: 250 empleats.

Si el prenedor de l'assegurança forma part d'un conjunt d'empreses el balanç consolidat de les quals s'estableix d'acord amb el que disposen els articles 42 a 49 del Codi de comerç, els criteris esmentats anteriorment s'apliquen sobre la base del balanç consolidat.

3. Fora dels casos que preveuen els dos números anteriors, regeixen les normes següents per determinar la llei aplicable al contracte d'assegurança contra danys:

a) Quan es refereix a riscos que estiguin localitzats en territori espanyol i el prenedor de l'assegurança no hi tingui la residència habitual, el domicili social o la seu de gestió administrativa i direcció dels negocis, les parts poden elegir entre l'aplicació de la llei espanyola o la llei de l'estat en què el prenedor de l'assegurança tingui la residència, el domicili social o la direcció efectiva.

b) Quan el prenedor de l'assegurança sigui un empresari o un professional i el contracte cobreixi riscos relatius a les seves activitats realitzades en diferents estats de l'Espai Econòmic Europeu, les parts poden elegir entre la llei de qualsevol dels estats en què els

riscos estiguin localitzats o la d'aquell en què el prenedor tingui la seva residència, el domicili social o la seu de gestió administrativa i direcció dels seus negocis.

c) Quan la garantia dels riscos que estiguin localitzats en territori espanyol es limiti als sinistres que es puguin esdevenir en un estat membre de l'Espai Econòmic Europeu diferent d'Espanya, les parts poden elegir la llei d'aquest estat.

4. Als efectes del que preveuen els números precedents, cal determinar la localització del risc de conformitat amb el que preveu l'article 1.3, d, de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades.

5. L'elecció de la llei aplicable que facin les parts, quan sigui possible, s'ha d'expressar en el contracte o desprendre's clarament del contingut. Si hi manca l'elecció, el contracte s'ha de regir per la llei de l'estat, d'entre els esmentats en els números 2 i 3 d'aquest article, amb el qual tingui una relació més estreta. No obstant això, si una part del contracte és separable de la resta i presenta una relació més estreta amb algun altre estat dels referits en aquest número, pot, excepcionalment, aplicar-se a aquesta part del contracte la llei d'aquest estat. Es presumeix que hi ha una relació més estreta amb l'estat membre de l'Espai Econòmic Europeu on està localitzat el risc.

6. El que disposen els números precedents s'entén sens perjudici de les normes d'ordre públic contingudes en la llei espanyola, sigui quina sigui la llei aplicable al contracte d'assegurança contra danys. Tanmateix, si el contracte cobreix riscos localitzats en diversos estats membres de l'Espai Econòmic Europeu cal considerar que hi ha diversos contractes per als efectes del que preveu aquest número i que cadascun corresponen únicament a un estat.

²⁹ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 6a.7 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

Article 108³⁰

Aquesta Llei és d'aplicació als contractes d'assegurança sobre la vida en els supòsits següents:

a) Quan el prenedor de l'assegurança sigui una persona física i tingui el seu domicili o la seva residència habitual en territori espanyol. No obstant això, si és nacional d'un altre estat membre de l'Espai Econòmic Europeu diferent d'Espanya pot acordar amb l'assegurador aplicar la llei de la seva nacionalitat.

b) Quan el prenedor de l'assegurança sigui una persona jurídica i tingui el seu domicili, la seva efectiva administració i direcció o el seu principal establiment o explotació al territori espanyol.

c) Quan el prenedor de l'assegurança sigui una persona física de nacionalitat espanyola amb residència habitual en un altre estat i així ho acordi amb l'assegurador.

d) Quan el contracte d'assegurança de grup se subscrigui en compliment d'un contracte de treball sotmès a la llei espanyola o com a conseqüència d'aquest contracte.

2. Els jutjats i els tribunals espanyols que hagin de resoldre qüestions sobre el compliment dels contractes d'assegurança sobre la vida han d'aplicar les disposicions imperatives vigents a Espanya sobre aquest contracte, sigui quina sigui la llei aplicable.

3. S'apliquen les normes de dret internacional privat contingudes en l'article 107 a les assegurances de persones diferents de l'assegurança sobre la vida.

³⁰ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 6a.7 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

Article 109³¹

S'apliquen al contracte d'assegurança les normes generals de dret internacional privat en matèria d'obligacions contractuals a tot allò que no preveuen els articles 107 i 108.

³¹ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 6a.7 de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (BOE núm. 268, de 9 de novembre).

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera³²

Suport durador

Sempre que aquesta Llei exigeixi que el contracte d'assegurança o qualsevol altra informació relacionada amb aquest consti per escrit, aquest requisit s'entén acomplert si el contracte o la informació es contenen en paper o un altre suport durador que permeti guardar, recuperar fàcilment i reproduir sense canvis el contracte o la informació.

³² Disposició addicional afegida per l'article 2.3 de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 265, de 5 de novembre, i suplement en català núm. 22, de 17 de novembre).

Disposició addicional segona³³

Derogada

³³ Disposició addicional derogada per la disposició derogatòria d de la Llei 22/2007, d'11 de juliol, sobre comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors (BOE núm. 166, de 12 de juliol, i suplement en català núm. 23, de 16 de juliol).

Disposició addicional tercera³⁴

Contractació electrònica

Els contractes d'assegurança subscrits per la via electrònica produeixen tots els efectes previstos per l'ordenament jurídic quan concorrin el consentiment i els altres requisits necessaris per a la seva validesa.

Quant a la seva validesa, prova de formalització i obligacions que en deriven s'han d'ajustar a la normativa específica del contracte d'assegurança i a la legislació sobre serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic.

³⁴ Disposició addicional afegida per l'article 2.3 de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades (BOE núm. 265, de 5 de novembre, i suplement en català núm. 22, de 17 de novembre).

Disposició addicional quarta³⁵

No-discriminació per raó de discapacitat

No es pot discriminar les persones amb discapacitat en la contractació d'assegurances. En particular, es prohibeix la denegació d'accés a la contractació, l'establiment de procediments

de contractació diferents dels habitualment utilitzats per l'assegurador o la imposició de condicions més oneroses, per raó de discapacitat, llevat que estiguin fundades en causes justificades, proporcionades i raonables, que estiguin documentades prèviament i objectivament.

³⁵ Disposició addicional afegida per l'article 14 de la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (BOE núm. 184, de 2 d'agost, i suplement en català de la mateixa data).

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Els contractes d'assegurança subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'hi han d'adaptar en el termini màxim de dos anys a partir de la seva vigència, i queden sotmesos des de la seva adaptació, o des del moment en què transcorrin els anys esmentats, als preceptes d'aquesta.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Llei entra en vigor al cap de sis mesos de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*. Roman vigent la Llei deu/mil nou-cents setanta, de quatre de juliol, per la qual es modifica el règim de l'assegurança de crèdit a l'exportació.

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei queden derogats els articles mil set-cents noranta-un a mil set-cents noranta-set del Codi civil, els articles tres-cents vuitanta a quatre-cents trenta-vuit del Codi de comerç, i totes les disposicions que s'oposin als preceptes d'aquesta Llei.